

עין משפט נר מצוה

^{עב א טוש"ע אה"ע סי' קעח סעי' ו':}

הגהות הב"ח
(א) גמ' אמר רב נחמן כ"ל: ותיבת להו נמחק: (ב) שם אמר רבא איתתא: (ג) שם דמתיב כי נואפות הנה ודס כ"ל וכן כרש"י:

גליון הש"ם
גמ' דשעשנינו חזיא. ע' שבת ד' קי ע"א בתד"ה ולימי:

הגהות מהר"ב רנשבורג

^{[א] תוס' ד"ה פרטי' טוף כי' ונערוך פי' דהוי טוף הנעל וערק הנעל. עי' ספר מקום שמואל בשער התירוסי':}

הגהות מהר"י לנדרא

^{[א] תוס' ד"ה פרטיה טוף כי'. ונערוך פירש דהוי טוף נגלה להנעל וערק בפני הנעל כ"ל. הטוהה כזה לתרך מאי ראהו הוא זה שלא אירעם מירכס דלמא פרץ הטוף וערק כדי שיהי' נעלם מעיני הנעל ולמה ליה להחניף ולכן פירש הערוך שכבר היה הטוף נגלה להנעל קודם שפרץ וערק ופסיר קאמר דאי הוה עבדי אסורא היה ארכוסי מירכס טרם שיהיה הנעל כזאה אוחז:}

צא:

ר"ן

אהלווי. נכרים מוכרי אהל: **נפטויי**. מוכרי נפט: **מהרוזיק**.

שהיה נחצה עם אותה אשה וכדאמר פ' המוצל (ב"ק דף פה:)^א

דהרוזיקה צאנדרונא: **פרטיה נואף להואל**. פרץ מחילה של הוואל

ודפנאל: **אירכוסי הוה מירכס**. שהיה מחניף עצמו כדי שלא יראה

קלונו: **צנלאי צנא**. צמקן שלפני הדלת. והא דאזטריכי להני טעמי לאו למימרא דנלאו הכי איתמא אסירא דליתא שאין האשה נאסרת על צעלה אלא בקינוי וסמירה או צעדי דבר צרור אלא דאי לאו משום הני טעמי היה ראוי צכיואל כזה לכל צעל נפש לחוש לעצמו כדי לנאס ידי שמיס'^ו: אלהים משמים יאיר עינינו בתורתו כאור החמה שבעתים. ויוכנו לראות בכנין ירושלים אמן:

הדרן עלך ואלו נדרים

וסליקא לה מסכת נדרים

ההוא נואף דעל לגבי דההיא אנתתא אתא גברא סליק נואף איתיב ^ב[ובכלאי'] בבא הוה מחתן תחלי

תמן וטעמינון חוויא בעא מרי דביתא למיכל מן הנהו תחלי בלא דעתא דאניתתא אמר ליה ההוא נואף

לא תיכול מנהון ^ודטעמינון חוויא אמר רבא ^ו אניתתיה שריא אם איתיה דעבר איסורא ניחא ליה

דליכול ולימות דכתיב ^יכי ^ו נאפו ודם בידיהן פשיטא מהו דתימא איסורא עבר והאי דאמר ליה דניחא ליה דלא לימות בעל דתהוי אניתתיה עלויה ²מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם קא משמע לן:

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים

רש"י

מסורת הש"ם

^{(א) [עין תוס' כמזות יג. ד"ה מעלה], (ב) [צנלאי צנא פי' על גבי כיפת השער במחנה צנלאי כמו שפי' אבנאי. ערוך ערך צנ], (ג) [שם לפנינו איתא דהקדקו וע"ש רש"י שכתב דהקדקו סוגרו במסגר], (ד) [ויע' מוספות יבמות כד: ד"ה אמר רבי ומוסי' כמזות סג: ד"ה אכל אמריא].}

תורה אור השלם
1. ראָנשים צדיקס המה ישפטו אותהם משפט נאָפּות ומשפט שפּכות דם בי נאָפּת המה ודום בידיהן: ייחזקאל כג מה מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם: משלי ט זי

פירוש הרא"ש

אהלווי. מוכרי אהל ונעלה היה כהן ונאסרת עליו כשוגג: **נפטויי**. מוכרי נפט: **מהרוזיק** סגור צבית כי הסיא דהמוצל (ד' פה:): **דהרוזיק** צאנדרונא: **פרייה להוצא**. פרץ הסותל: **אירכוסי הוה מירכס**. היה נעמן בפני הנעל: **ניחא ליה דליכול ולימות**. כדי שמתא מנחה לו ככל עת:

הדרן עלך ואלו נדרים וסליקא לה מסכת נדרים

תוספות

איסורא אירכוסי הוי מירכס. פירוש היה נעמן מפני הנעל פירשמי צינמות: **בבא דכפא**. כניקטת הפתח: **פשיטא** (דהסם) שפך חשוד על שפיכת דמים: **מים גנובים ימתקו**. כדאמר בסנהדרין יטל טעם ביאה ויטען ולעזרי עבירה קמ"ל דטוף אינו יודע זה וימחל ליה דלימות צעל כדי שישאנה בפרהסיא:

הדרן עלך ואלו נדרים וסליקא לה מסכת נדרים

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

(*)הדרן עלך מסכת נדרים והדרך עלן. דעתן עלך מסכת נדרים ודעתך עלן. לא נתנשי מינך מסכת נדרים ולא תתנשי מינן לא

בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי:

יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אמנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא.
(חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:**

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל. ונהיה פלנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל פלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאויבי תחבמני מצותיך פי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשבח פקודיך פי בם חיייתינ: ברוך אתה יי למדני חקיך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משבימים והם משבימים. אנו משבימים לדברי תורה והם משבימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינן מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אלהי בשם שעזרתני לסים מסכת נדרים בן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסימם ללמד וללמד לשמור ולעשות ולקים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי זרע זרעי עד עולם. ותתקים בי בהתהלכה תנחה אותך בשבכך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. כי בי ירבו ימייך ויסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא, ולאחאי מתיא, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבנא קרתא דיירושלם, ולשכלל היכליה בגוה, ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא, ולאתבא פולחנא דשמיא לאתריה, וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה, וייצמח פרקנה ויקרב משיחהו. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באוריתא, די באתרא (קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר, יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומזוני רויחי ופרקנא מן קדם אבדוהן די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמייו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

^{(*) פי' הגון על זה תמצא בספר החיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכיות ח"א פ"ג, (** בסיומו וסוף תשובת הרמ"א ז"ל וכן בסוף יש"ש בב"ק כתוב רמזים על הזכרת שמות הללו.}